

12. Sebevraždy podle vzdělání

Běžné statistické údaje neobsahují všechny potřebné podklady k vyhodnocení vztahu mezi dosaženým vzděláním a sebevraždou. V údajích o zemřelých je sice vzdělání zaznamenáno, ale není k dispozici každoroční bilance obyvatelstva podle věku a vzdělání. Tyto údaje však poskytuje sčítání lidu a proto alespoň za rok sčítání event. roky okolní je možno s vědomím určité, ale nevelké, nepřesnosti výpočet provést.

Pro účely uvedeného výpočtu byly hodnoceny údaje za osoby ve věku od 25 roků, u nichž je v převážné většině případů vzdělání již dokončeno.

Zatímco na počátku zde uvedeného období, to je za roky 1995-1996, bylo nejvíce sebevražd osob jen se základním vzděláním, od roku následujícího je to již skupina osob se středním vzděláním bez maturity a dominantní postavení této skupiny se časem posiluje. Za poslední tři roky na tuto kategorii připadá již více jak polovina všech sebevražd. U žen trvala početní převaha sebevražd osob se základním vzděláním až do roku 2002, naproti tomu u mužů od počátku období bylo nejvíce sebevražd osob se středním vzděláním bez maturity. Přes výkyvy v jednotlivých letech je možno považovat vývoj počtu sebevražd osob vyššího vzdělání jako mírně klesající.

Počet a struktura sebevražd obyvatel ve věku 25 a více roků podle vzdělání

Vzdělání	Rok											Podíl v %	
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	1996-2000	2001-2005
	celkem												
Celkem	1526	1393	1503	1448	1439	1473	1465	1411	1572	1451	1457	100,0	100,0
Základní	638	561	544	495	429	447	424	477	440	388	368	34,1	28,5
Střední bez maturity	583	508	610	651	660	649	696	651	804	769	790	42,4	50,4
Střední s maturitou	228	240	254	229	250	280	260	216	238	215	228	17,3	15,7
Vysokoškolské	77	84	95	73	100	97	85	67	90	79	71	6,2	5,3
	muži												
Celkem	1116	1056	1170	1137	1138	1151	1157	1120	1243	1171	1183	100,0	100,0
Základní	414	378	400	345	309	334	309	358	334	289	277	31,2	26,7
Střední bez maturity	493	428	516	556	567	551	583	548	660	644	676	46,3	53,0
Střední s maturitou	153	180	179	172	175	184	194	157	173	170	170	15,7	14,8
Vysokoškolské	56	70	75	64	87	82	71	57	72	65	60	6,7	5,5
	ženy												
Celkem	410	337	333	311	301	322	308	291	329	280	274	100,0	100,0
Základní	224	183	144	150	120	113	115	119	106	99	91	44,3	35,8
Střední bez maturity	90	80	94	95	93	98	113	103	144	125	114	28,7	40,4
Střední s maturitou	75	60	75	57	75	96	66	59	61	42	58	22,6	19,3
Vysokoškolské	21	14	20	9	13	15	14	10	18	14	11	4,4	4,5

Jak již bylo výše uvedeno, při využití údajů ze sčítání je možno vypočítat sebevraždou podle pohlaví a věku. Výpočet za roky 2000 až 2002 naznačuje souvislosti, že se vzrůstajícím vzděláním sebevraždou klesá a že mezi muži a ženami jsou největší rozdíly za osoby nejnižšího vzdělání.

Počet sebevražd na 100 tis. obyvatel ve věku 25 a více roků podle vzdělání a pohlaví

Vzdělání	Celkem			Muži			Ženy			Muži / ženy		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Celkem	21,3	21,2	20,4	35,0	35,2	34,1	8,9	8,5	8,0	4,0	4,2	4,3
Základní	33,1	31,4	35,4	92,1	85,2	98,7	11,5	11,7	12,1	8,0	7,3	8,2
Střední	22,4	24,0	22,4	33,3	35,3	33,2	7,8	9,1	8,3	4,2	3,9	4,0
Střední s maturitou	14,4	13,4	11,1	21,9	23,1	18,7	8,7	6,0	5,4	2,5	3,8	3,5
Vysokoškolské	13,3	11,6	9,2	19,0	16,5	13,2	5,0	4,7	3,3	3,8	3,5	4,0